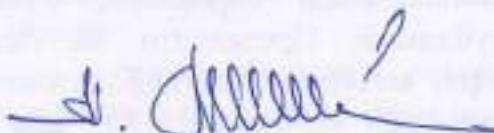

Angren shahar Davlat xizmatlari
markazi tomonidan
2022 yil «22 » iyul da
№ 628 3/2 qayta
ro'yxatdan
"O'TKAZILGAN"

"O'zbekko'mir" AJ
aksiyadorlarning 2022yil "30"
Iyun dagi aksiyadorlarning umumiy
majlisiga qarori bilan
"TASDIQLANGAN"

ANGREN SHAHAR ADLIYA BO'LIMI
DAVLAT XIZMATLARI MARKAZI
DIREKTORI G. A. AXMEDOV

"O'ZBEKKO'MIR" aksiyadorlik jamiyatining USTAVI (Yangi taxrir)

Angren shahar 2022 yil

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳукукларини химоя қилиш тўғрисида”ги Конуни (матн давомида - Конун) ва бошқа қонун ҳужжатлари асосида ишлаб чиқилган.

1.2. “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамияти (матн давомида - Жамият) ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Олий Мажлис Палаталарининг қарорлари, Фукаролик Кодекси, Конун, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармоишлари, меъёрий- ҳукуқий ҳужжатларга, Жамият акциядорларининг умумий йигилиш қарорларига ва ушбу Устав талабларига мувофиқ олиб боради.

1.3. Жамият қонунчиликда белгиланган тартибда давлат руйхатидан ўтказилган вақтдан бошлаб юридик шахс мақомига эга бўлади, мустакил балансга, банкларда миллий, хорижий валютада счётларга, мулкий ва шахсий номулкий ҳукукларга эга бўлади, судда, хўжалик ва ҳакамлик судларида дъзвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.4. Жамиятнинг мол-мулки унга мулк ҳукуки асосида тегишли бўлиб, Жамият акцияларини жойлаштиришдан тушган маблағлар, асосий жамғармалар ва айланма маблағлар, кўчар ва кўчмас мулклар, қимматли қозозлар, олинган даромад, қонун ҳужжатлари билан таъқиқланмаган бошқа асосларда олинган барча мол-мулклардан ташкил топади.

1.5. Жамият тижорат операцияларини амалга оширишга доир қарорлар қабул қилишда мустақиллар ва фаолият кўрсатиш муддати чекланмаган ҳолда ташкил этилади.

1.6. Жамиятнинг расмий номи:

а) Давлат тилида:

тўлиқ номи: “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамияти (кирилл алифбосида);

“O’zbekko’mir” aksiyadorlik jamiyati (лотин алифбосида);

қисқартирилган номи: “Ўзбеккўмир” АЖ (кирилл алифбосида);

“O’zbekko’mir” AJ (лотин алифбосида).

б) Рус тилида:

тўлиқ номи: акционерное общество «Ўзбекуголь»;

қисқартирилган номи - АО «Ўзбекуголь».

в) Инглиз тилида:

тўлиқ номи: joint stock company «Uzbekcoal»;

қисқартирилган номи: JSC «Uzbekcoal».

1.7. Жамиятнинг жойлашган жойи (почта манзили): 102500, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Истиқлол кўчаси, 1-йй.

1.8. Жамиятнинг электрон почта манзили: info@coal.uz.

1.9. Жамиятнинг расмий веб-сайти: www.uzbekcoal.uz.

II. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИНГ СОҲАСИ ВА МАҚСАДИ

2.1. Жамият тижорат ташкилоти бўлиб, унинг асосий мақсади молиявий-хўжалик фаолиятидан фойда олишdir.

2.2. Жамият асосий мақсадига эришиш учун фаолият ва хизмат кўрсатишинг куйидаги турларини амалга оширади:

-кўмир, руда ва норудавий фойдали йўлдош қазилмаларни қидириш, қазиб чиқариш, бойитиш ва қайта ишлаш;

-илмий - тадқикот ва лойиха ишларини ташкил қилиш, кўмир саноатида техник сиёсатни амалга ошириш, ижтимоий вазифаларни ҳал қилиш;

-жаҳон бозорида ракобатбардош маҳсулотларни ишлаб чиқариш суръатларини ҳар томонлама ошириш;

-тайёр маҳсулотни сотиш, жумладан экспорт қилиш;

-бозор конъюктураси ва маҳсулотлар маркетингидан келиб чиқсан ҳолда ишлаб чиқаришнинг ривожланиш стратегиясини белгилаш;

-кўмир тармогининг инвестиция сиёсати соҳасига таклифлар ишлаб чикиш ва лойихаларни амалга ошириш учун чет эл капиталини жалб этиш;

-жамият кўмир конларини ўзлаштиришнинг тажрибавий ва саноатда фойдаланиш лойихаларини, технологик ҳариталарни ҳамда янги объектлар курилиш лойихаларини ишлаб чиқариш, геология-қидирув ишлари лойихаларини тасдиқлаш ва экспертизадан ўтказиш, кўмир қазиб чиқариш тармогини кенгайтириш, қайта таъмирлаш ва техник қайта жихозлаш;

-хорижий банк ва компаниялардан соҳани ривожлантириш учун кредит олишни ташкил қилиш;

-таъминот - сотиш фаолияти;

-товар ва хизматлар экспорт -импорти; сервис хизматлари;

-конунчиликда ман этилмаган бошқа фаолият турларини ўрнатилган тартибда амалга ошириши мумкин.

Махсус лицензия (рухсаатнома) олишни талаб қиласидиган фаолият турлари конунчиликда белгиланган тартибда лицензия олингандан кейин амалга оширилади.

III. ЖАМИЯТ УСТАВ ФОНДИННИНГ МИҚДОРИ

3.1. Жамиятнинг устав фонди акциядорларнинг эгалик хукуки бўлган Жамият барча акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади.

3.2. Жамиятнинг устав капитали 185 773 565 000 (бир юз саксон беш миллиард етти юз етмиш уч миллион беш юз олтмиш беш минг) сўмни ташкил қиласиди. У ҳар бирининг номинал қиймати 1 000 сум бўлган 184 302 515 (бир юз саксон тўрт миллион уч юз икки минг беш юз ўн беш) дона оддий ва 1 471 050 (бир миллион тўрт юз етмиш бир минг эллик) дона имтиёзли акцияларга бўлинган.

3.3. Жамиятнинг устав фонди конунчиликда белгиланган тартибда кўпайтирилиши мумкин.

3.4. Кўшимча акциялар Жамият томонидан ушбу уставда белгиланган эълон қилинган акциялар сони доирасидагина жойлаштирилади.

3.5. Жамият устав фондини ошириш максадида жойлантирилган акцияларига кўшимча равишда чиқариши мумкин бўлган эълон килинган акциялари мидори - номинал киймати 1 000 сўм бўлган 642 774 125 дона оддий ва 10 000 000 дона имтиёзли акциялардан иборат.

3.6. Кўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш тўгрисидаги карорда жойлаштириладиган кўшимча акцияларнинг умумий киймати, сони, тури, номинал киймати, жойлаштириш тартиби, усули, муддати, жойлаштириш (акцияларнинг биржа ва уюшган биржадан ташкари бозорига чиқариш) нарҳи, акциялар учун тўлов тартиби, жойлаштирилишини амалга ошмаган деб топиш ва жойлаштириш амалга ошмаган деб топилган тақдирда акциялар учун қабул килинган тўлов воситаларини қайташ тартиби белгиланади.

3.7. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, хаки пул маблаглари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли олиш хукуқига эга. Акциядор, шу жумладан акциядорларнинг умумий йигилишида карши овоз берган ёхуд унда иштирок этмаган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига тегишли шу турдаги акциялар мидорига мутаносиб мидорда имтиёзли олиш хукуқига эга.

3.8. Жамиятнинг устав фонди (устав капитали) акцияларнинг номинал кийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини кискартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир кисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

IV. ЖАМИЯТ АКЦИЯЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ ВА ДИВИДЕНДЛАР ТЎЛАШ ТАРТИБИ

4.1. Жамиятнинг акциялари оддий ва имтиёзли бўлиб, эмиссиявий қимматли қоғозлар хисобланади.

4.2. Жамият имтиёзли акциялари ўз эгаларига ҳар йили акциялар номинал кийматининг 25 фоизи мидорида дивиденд олиш хукукини беради.

4.3. Имтиёзли акциялар эгалари Жамият тутатилган тақдирда унинг мулклари тақсимланаётган пайтда оддий акция эгалари ўртасида мулк тақсимоти амалга оширилганга кадар ўз акцияларнинг номинал кийматини оладилар.

4.4. Жамият ўзи жойлаштирган имтиёзли акцияларни олиш нархи уларнинг бозор кийматига мувофиқ белгиланади.

4.5. Дивиденд акциядорларнинг умумий йигилиши қарорига кўра пул маблаглари ёки бошқа конуний тўлов воситалари ёхуд Жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

4.6. Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендуарни қимматли қоғозлар билан тўлашга йўл қўйилмайди.

4.7. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

4.8. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги тўқиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида карор қабул қилишга ҳакли.

Жамиятнинг молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги ва тўқиз ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги карори тегиши давр тугагандан кейин уч ой ичидаги қабул қилиниши мумкин.

4.9. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги карор Жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий хисоботнинг ишончлилиги ҳакида аудиторлик хуносаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий хисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинади.

4.10. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги карорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йигилиши карорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай карор қабул қилинган кундан эътиборан олтмиш кундан кеч бўлмаслиги лозим.

V. ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ФОНДИ

5.1. Жамият соф фойда хисобидан захира фондини ҳамда акциядорларнинг умумий йигилишида аникланадиган, Жамият фаолияти учун зарур бўлган бошқа жамғармаларни ташкил этади.

5.2. Жамиятнинг захира фонди, бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, Жамиятнинг заарлари ўрнини қоплаш, Жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва Жамиятнинг акцияларини кайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади. Захира фондидан бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин эмас.

5.3. Жамият устав капиталининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдорда Жамият захира фонди тузилади.

5.4. Жамият захира фондига ушбу уставнинг 5.3-бандида белгиланган миқдорга еткунига қадар, ҳар йили соф фойданинг беш фоиздан кам бўлмаган миқдорда ажратмалар ўтказади.

5.5. Жамият қонунчиликда белгиланган бошқа жамғармаларни ҳам ташкил этиши мумкин.

VI. ЖАМИЯТ БОШҚАРУВИННИГ ТУЗИЛМАСИ

6.1. Акциядорларнинг умумий йигилиши, Кузатув кенгashi ва Ижроя органи -Жамият бошқарув органлари хисобланади.

VII. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИГИЛИШИ

7.1. Акциядорларнинг умумий йигилиши Жамиятнинг юқори бошқарув организири.

7.2. Жамият ҳар йили акциядорларнинг умумий йигилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йигилишини) ўтказиши шарт.

Акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиқтирмай ўтказилади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йигилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йигилишлари навбатдан ташқари йигилишлардир.

Акциядорларнинг умумий йигилишини Кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган тақдирда эса, Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири олиб боради.

7.3. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколат доирасига куйидагилар киради:

- жамият уставига ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш, Жамият акцияларининг номинал қиймати, устав фондини оширилиши билан боғлик киртиладиган ўзгартериш ва кўшимчалар бундан мустасно;

- жамиятни қайта ташкил этиш;

- жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясии) тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

- жамият кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар кўмитасининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларининг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

- жамиятнинг устав фондини камайтириш;

- ўз акцияларини олиш;

- жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

- жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтиш комиссияси тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

- жамиятнинг фойдаси ва заарларини тақсимлаш;

- жамият кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Жамиятни бошқаришга доир конун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Жамият кузатув кенгашининг хисоботларини ва тафтиш комиссиясининг хulosаларини эшлиши;

- акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қоғозларни сотиб олишда акциядорнинг имтиёзли хукукини қўлламаслик тўғрисида карорни қабул қилиш;

- акциядорлар умумий йигилишининг регламентини тасдиқлаш;

- акцияларни майдалаш;

- конунчиликда белгилангандар ҳолларда Жамият томонидан йирик битимлар ва Жамият афилланган шахслари билан битимлар тузиш тўғрисида карор қабул қилиш;

- жамиятнинг жорий хўжалик фаолиятига кирувчи келишувларни аниқлаш;

- жамиятнинг йиллик хисоботини тасдиқлаш, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва максадидан келиб чиқсан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;

- мажбурий аудиторлик текширувани ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини ва унинг хизматларига тўланадиган хақнинг энг кўп микдорини белгилаш хақида карор кабул қилиш, ҳамда у билан шартнома тузиш (бекор қилиш);

- жамиятнинг ривожланиш стратегиясига эришиш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ижроия орган ва кузатув кенгашининг хисботларини мунтазам равишда эшлиши;

- хайрия (хомийлик) ёки бегараз ёрдамни энг кўп микдорларини белгилаш;

- жамият бизнес жараёнлари ва лойихалари жамиятнинг ривожланиш максадларига мувофиқлиги ҳар йиллик таҳлилини ўтказиш бўйича мустакил профессионал ташкилотлар – маслаҳатчиларни жалб қилиш хақида карор кабул қилиш;

- конун хужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

7.4. Акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан қабул қилинган карорлар, йигилиш баённомаси имзоланган кундан иккى иш кунидан кечиктирмай, шунингдек овоз бериш якунлари ушбу карорлар қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай конун хужжатларида белгиланган тартибда акциядорлар эътиборига стказилади.

7.5. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) жамиятнинг молия йили тугаганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши чақириш бўйича бўлиб ўтадиган кузатув кенгашининг йигилиши кунига қадар кун тартибига масалалар киритишга ҳамда жамият кузатув кенгashi ва тафтиш комиссиясига (тафтишчилигига) бу органинг микдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳакли.

VIII. ЖАМИЯТ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

8.1. Жамият Кузатув кенгashi Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, акциядорлар умумий йигилишининг ваколатига тааллукли масалалар бундан мустасно.

8.2. Жамият Кузатув кенгашининг аъзолари акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан 3 (уч) йил муддатга сайланадилар. Жамият Кузатув кенгashi аъзоларининг сони 9 (тўккиз) кишидан иборат.

8.3. Жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига куйидагилар киради:

- жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида жамият ижроия органининг хисботини мунтазам равишда эшлишиб борган холда жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

- корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш;

- акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташкари умумий йигилишларини чақириш, конунчиликда назарда тутилган ҳоллар мустасно;

- акциядорлар умумий йигилишининг кун тартибини тайёрлаш;

- акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

- акциядорларнинг умумий йигилиши ўтказилиши хакида хабар килиш учун Жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

- жамият уставига ўзгартериш ва кўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳирдаги уставини тасдиклаш масалаларини акциядорларниң умумий йигилиши ҳал килиш учун киритиш;

- жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан бөглиқ ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал килиш;

- мол-мулкнинг бозор кийматини белгилашни ташкил этиш;

- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиклаш;

- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг хисботларини эшишиб бориш;

- аудиторлик текширувани ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ микдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- жамиятнинг тафтиш комиссияси аъзоларига (тафтишчисига) тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг микдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

- жамият ижро органига тўланадиган ҳақ ва мукофот микдорини белгилаш, бунда бизнес-режа кўрсаткичлари бажарилмаган ёки самарадорликнинг муҳим кўрсаткичлари “паст” ёки “қоникарсиз” деб баҳолангандек тақдирда ижро органи томонидан ўтган хисбот йилида тўланган мукофотни тўлиқ Жамиятга кайтариш масаласини кўриб чиқиш;

-дивиденд микдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

- жамиятнинг захира фондидан ва бошқа жамгармаларидан фойдаланиш;

- жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

- жамиятнинг шўъба ва тобе ҳўжалик жамиятларини ташкил этиш;

- кимматли қоғозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарор ва эмиссия рисоласини тасдиклаш;

-акцияларни жойлаштириш нархини белгилаш;

-рўйхатдан ўтказилган кимматли қоғозлар чиқарилишларига ўзгартериш ва (ёки) кўшимчалар киритиш;

- конунчилликда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан йирик битимлар ва Жамият аффилланган шахслари билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

-жамият бошқарувини тузиш, унинг раисини ва аъзоларини сайлаш (тайинлаш) ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тутгатиш;

-жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- кимматли қоғозларнинг хосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул килиш;
- жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор килиш;
- жамият Бошқарув раисининг (бош директор) ваколатлари муддатидан илгари тутатилган тақдирда, унинг вазифасини вактинча бажарувчини тайинлаш;
- жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун хужжатларида белгиланган тартибда тузиш.
- ҳомийлик (хайрия) ёки бегараз ёрдам кўрсатиш (олиш) тартиби ва шартларини белгилаш ҳамда бу борада қарор қабул килиш;
- кузатув кенгаши аъзоларидан иборат бўлган Стратегия ва инвестициялар, Аудит, Тайнловлар ва ҳак тўлаш, Коррупцияга карши курашиш ва этика қўмиталарини, шунингдек заруриятта кўра бошка қўмиталарни ташкил қилиш;
- жамиятнинг раҳбар лавозимларига ўтказиладиган танлов регламентини тасдиқлаш, ижро органи раҳбари ва унинг ўринbosарлари лавозимларига танлов эълон килиш ва ўтказиш;
- жамият харидларининг йиллик ва чораклик режа-жадвалларини, шунингдек, импорт қилиш режалаштирилган товарлар (ишлар, хизматлар) рўйхатларини харидларнинг максадга мувофиқлигини кўриб чиқиш;
- жамият ижро органи раҳбарининг трансформация масалалари бўйича биринчи ўринbosари ва лойиха офисининг харажатлар сметасини тасдиқлаш;
- жамият ижро органи раҳбарига хусусийлаштириш жараёнларини, шу жумладан акцияларни оммавий жойлаштиришни (IPO) сифатли ва белгиланган муддатларда амалга оширганлиги учун алоҳида мукофот ёки амалга оширганлик учун жавобгарлик чоралари белгилаш;
- жамият асосий фаолиятига хос бўлган янги кўчмас мулк объектларини сотиб олиш ёки қуриш ҳамда хўжалик жамиятлари устав капиталидаги улущни сотиб олиш, шунингдек, асосий фаолиятидан ташқари кўшимча фаолият билан шугулланиш максадга мувофиқлигини кўриб чиқиш ва тегишли қарор қабул килиш;
- жамият томонидан мулкни бегоналаштириш, уни сотиши шакли ва механизми, давлат иштирокидаги корхоналар ва уларнинг таркибидаги корхоналар устав капиталига учинчи шахслар томонидан инвестиция киритиш бўйича келишувларини (битим, шартнома, меморандум ва бошқалар) мажбурий тарзда олдиндан кўриб чиқиш;
- ахборот сиёсати тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;
- жамиятда корпоратив бошқарув тизимини баҳолашни ташкиллаштириш, баҳолаш хуқуқига эга мустакил ташкилотни танлов асосида танлаш;
- жамиятни яшил иктисадиётга ўтиш жараёнини жадаллаштириш;
- жамиятда трансформация жараёнларини самарали ташкил этиш, корхонанинг ташки қарзларини оптималлаштириш, замонавий харид тизимини жорий этиш, инвестиция лойихаларини молиялаштиришга муқобил маблагларни жалб этиш;

- конунчиликда белгиланган бошқа масалалар.

8.4. Акциялари фонд биржасининг биржа котировкаси варагига киритилган жамият факат мазкур жамият кузатув кенгашининг аъзоларидан таркиб топган аудит қўмитасини ташкил этиши шарт. Жамиятнинг ички аудит хизмати, агар бундай хизмат мавжуд бўлса, ўз фаолиятида аудит қўмитасига хисобдордир.

8.5. Акциялари фонд биржасининг биржа котировкаси варагига киритилган жамият кузатув кенгаши таркибига камида бир нафар мустакил аъзо киритилиши керак, ушбу аъзо ҳар йили қайта сайланиши мумкин. Бунда давлат ва (ёки) хўжалик бирлашмасининг улуши устун бўлган жамиятларда номзод кўрсатиш ҳамда кузатув кенгашининг мустакил аъзоси бўйича овоз бериш давлат ва (ёки) хўжалик бирлашмасининг вакиллари томонидан амалга оширилади.

8.6. Бир фоиздан кам бўлмаган овоз бериш хукукини берадиган Жамият акциясига эга бўлган акциядорлар (акциядор) Жамият кузатув кенгаши йигилиши чакиригини талаб қилиш хукуқига эга.

8.7. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

8.8. Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзолари сайлови кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сонига Жамиятнинг Кузатув кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тарика олинган овозларни битта номзодга тўлиқ ёки уларни икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақлидир. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Жамият Кузатув кенгаши таркибига сайланган деб ҳисбланади.

8.9. Жамият Кузатув кенгашининг раиси Кузатув кенгаши аъзолари томонидан уларнинг ўзлари орасидан Жамият Кузатув кенгаши аъзолари умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан сайланади. Жамият Кузатув кенгаши ўз раисини жами аъзоларининг кўпчилик овози билан кайта сайлашга ҳақлидир.

8.10. Жамият Кузатув кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади. Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик килади, мажлисда баённома юритилишини ташкил этади.

8.11. Жамият Кузатув кенгаши раиси йўқ бўлган ҳолларда унинг вазифасини Кузатув кенгаши аъзоларидан бири амалга оширади.

8.12. Жамият Кузатув кенгаши мажлислари унинг раиси томонидан ҳар чоракда камида бир марта чакирилади. Заруритта кўра Жамият Кузатув кенгашининг навбатдан ташқари мажлислари ҳам ўтказилиши мумкин.

8.13. Жамият кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум жамият кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида карорлар, агар конунчиликда бошқа ҳоллар кўзда тутилмаган бўлса мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Жамият Кузатув кенгаши мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Кузатув кенгашининг ҳар бир аъзоси битта овозга эга.

8.14. Жамият Кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини Кузатув кенгашинг бошқа аъзосига беришига ҳакли эмас. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган ҳолда Жамият Кузатув кенгаши раисининг овози ҳал этувчи хисобланади.

8.15. Жамият Кузатув кенгаши “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамият кузатув кенгаши тўгрисида”ги низоми асосида иш олиб боради.

IX. ЖАМИЯТНИНГ ИЖРОИЯ ОРГАНИ

9.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик коллегиал ижроия орган (бошқарув) томонидан амалга оширилади. Бошқарув раиси бош директор деб аталади. Бош директор акциядорларниң умумий йигилиши томонидан уч йил муддатга сайланади. Бунда директор сифатида тайинланган шахс сурункасига икки муддатдан ортик директор бўлиши мумкин эмас.

9.2. Бошқарув аъзолари олти кишидан иборат. Директор лавозимига номзод сайлангандан (тайинлангандан) кейин кузатув кенгаши у билан З (уч) йил муддатга шартнома тузади, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш тўгрисида ҳар йили карор кабул килиниши мумкин. Шартнома жамият номидан кузатув кенгашининг раиси ёки кузатув кенгаши ваколат берган шахс томонидан имзоланади.

9.3. Бошқарув органи Жамиятнинг кундалик фаолиятини бошқаради ва тезкор раҳбарликни Ўзбекистон Республикаси конунчилиги, Жамият Устави, акциядорлар умумий йигилиши ва Кузатув кенгашининг қарорларига мувофик амалга оширади.

9.4. Бош директор (Бошқарув раиси) акциядорлар умумий йигилиши ва Кузатув кенгашига хисобот беради.

9.5. Бош директор (Бошқарув раиси)га тўланадиган ҳақ микдори Жамият фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлиб, меҳнат шартномасида белгиланади.

9.6. Бошқарув органининг ваколатларига куйидагилар киради:

- акциядорлар умумий йигилиши ва Кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этиш;

- жамиятнинг ишлаб чиқариш фаолиятини самарали ташкил этиш ва раҳбарлик қилиш;

- амалдаги конунчиликка мувофиқ Жамиятда бухгалтерия хисоби ва хисоботининг ташкил этилиши, зарур ҳолати ва ишончлилигини, йиллик хисоботлар ва бошқа молиявий хисоботлар тегишли органларга ўз вактида таклим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар таклим этилишини таъминлаш;

- жамият филиаллари, шўъба ва тобе хўжалик Жамиятларининг фаолиятини самарали ташкиллаштириш ва конунчилик асосида назорат этиш;

- жамиятнинг йиллик бизнес-режа кўреаткичларининг бажарилишини таъминлаш ва ҳар чоракда кенгайтирилган ижроия орган мажлисида кўриб чикиш;

- ўз ваколатлари доирасида жамиятнинг мол-мулки ва пул маблагларини тассаруф этиш;
- жамиятнинг таркибий бўлинмалар тўғрисидаги низомлар, ходимларнинг лавозим йўрикномаларини тасдиқлаш;
- жамиятнинг ички меъёрий хужжатларини тасдиқлаш, акциядорлар умумий йигилишининг ва кузатув кенгашининг ваколатларига кирадиганлар бундан мустасно;
- жамиятни ривожлантириш стратегиясини ва бизнес-режаларини ишлаб чикиш, уларни бажарилишини назорат килиш;
- жамиятнинг ваколатли бошқарув органи томонидан тасдиқланган бизнес-режада кўрсатилган микдорларда фойда олишни таъминлаш;
- жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги хужжатлар жамиятнинг кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ва жамият аудитори талабига кўра тақдим этиш;
- ўз ваколатлари доирасида мол-мулкни олиш ёки уни бошка шахса бериш ёхуд мол-мулкни бошка шахса бериш эҳтимоли билан боғлик битим тузиш (битим тузиш масаласида жамият бошқаруви яқдиллигига эришилмаган ҳолларда битим тузиш тўғрисидаги масала жамият бошқаруви карорига мувофиқ кузатув кенгаши хукмига ҳавола этилиши мумкин);
- жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи аҳборотларни саклаш;
- дивидендлар хисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг барча хукукларига риоя килиш;
- жамиятнинг Бошқаруви Ўзбекистон Республикаси конун хужжатлари, мазкур устав ва жамиятнинг меъёрий хужжатларига мувофиқ бошка ваколатлар (хукуклар) ва мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

9.7. Бош директор (Бошқарув раиси) нинг ваколатлари:

- мазкур Устав ва Кузатув кенгаши томонидан ўзига берилган ваколатларга мувофиқ Жамиятнинг ишига раҳбарлик килиш;
- кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этиш;
- жамият номидан ишончномасиз иш юритиш ва унинг манфаатларини химоя килиш:
  - жамият томонидан битимлар тузиш тўғрисида карор кабул килиш;
  - конунчиликда белгиланган тартибда Жамият номидан битимлар тузиш;
  - жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини тайинлаш;
  - жамият ходимлари бўйича штатларни тасдиқлаш;
  - жамият ходимларини ишга қабул килиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор килиш, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини саклаб туришини таъминлаш;
  - жамият номидан амалдаги конунчиликка асосан ишончномаларни бериш;
  - жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйрук ва фармойишлар чикариш ва кўрсатмалар бериш;
  - ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарлик килиш;

-акциядорлар умумий йигилиши ва Кузатув кенгаши қарорларининг бажарилишини назорат қилиш;

- банкларда ҳисоб ракамлар (миллий ва хорижий валюта ҳисоб ракамлар) очиш;

- жамиятнинг банк ва бошка молия хужжатларида биринчи имзо ваколатига эга бўлиш;

- жамият ҳодимларининг ижтиёмий кафолатларига риоя қилинишини ва уларнинг меҳнатини муҳофаза қилишни таъминлаш;

- директор ваколатига жамиятнинг жорий фаолияти раҳбарлигининг барча масалалари киради, акциядорларнинг умумий йигилиши ёки Кузатув кенгашининг ваколатига кирган масалалар бундан мустасно.

- директор Жамият Уставида, акциядорларнинг умумий йигилиши қарорларида, Кузатув кенгаши қарорларида, у билан тузилган меҳнат шартномасида ва конунчилик билан белгиланган ваколатлари доирасида иш тутади.

- жамият бошқаруви раиси Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатлари, мазкур устав ва жамиятнинг ички меъёрий хужжатларига мувофиқ бошка ваколатлар (хукуклар) ва мажбуриятларга ҳам эга.

9.8. Директор кўйидаги хукукларга эга:

- жамият номидан ишончномасиз иш юритиш, давлат муассасаларида, мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча ташкилот ва корхоналарда жамият манфаатларини ифодалаш;

- жамиятнинг банк ва бошка молиявий хужжатларига биринчи имзолаш хукуки билан банкларда ҳисоб-китоб, валюта ва бошка ҳисобвараклар очиш;

- жамиятнинг мижозлари, шунингдек, бошка ташкилот ва корхоналар билан битимлар ва шартномалар тузиш;

- жамият номидан хужжатларни имзолаш;

- ўз ваколатлари доирасида жамиятнинг мол-мудки ва маблағларини тасарруф этиш;

- ҳодимларнинг штат жадвалини белгилаш ва тасдиқлаш;

- ҳодимларни ишга қабул килиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор килиш, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини кўллаш, меҳнат ва ижро интизомига риоя этилишини таъминлаш;

- жамиятнинг таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомларни ва жамият ҳодимларининг лавозим йўрикномаларини тасдиқлаш;

- жамият номидан ишончномалар бериш;

- жамият таркибига кирувчи корхоналарнинг бошқарув органларида унинг вакилларини жамият номидан овоз бериш бўйича кўрсатма бериш;

- жамият хўжалик таваккалчилигини ва директорнинг жавобгарлигини сугурталашни амалга ошириш;

- жамиятнинг барча ҳодимлари учун мажбурий бўлган буйруклар, фармойишлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;

- жамиятнинг ички меъёрий хужжатларини тасдиқлаш, акциядорлар умумий йигилиши ёки кузатув кенгашининг ваколатига кирувчи ички меъёрий хужжатлар бундан мустасно;

- конунчилликда, жамият уставида ва меҳнат шартномасига мувофиқ бошқа хукукларни амалга ошириш.

9.9. Директорнинг мажбуриятлари:

- ўз ваколатлари доирасида жамиятнинг самарали ва баркарор ишлашини таъминлаш;

- директор ўз хукукларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиш;

- жамиятни ривожлантириш дастурлари ва бизнес-режалари ишлаб чиқилишига раҳбарлик килиш, уларни ташкил этиш ва бажарилишини назорат килиш;

- жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини ташкил этиш, уни ишончлигилигини таъминлаш, йиллик ҳисоботлар ва бошқа молиявий ҳисоботлар тегишли органларга ўз вактида белгиланган тартибда тақдим этиш;

- ҳар чоракида йиллик бизнес-режанинг бажарилиши, жамият томонидан амалга оширилган ҳаридлар тўғрисидаги ҳисботи тўғрисида Кузатув кенгашига ҳисбот бериш;

- ўз ваколатига тегишли ишларнинг холати тўғрисидаги ахборотни акциядорларнинг умумий йигилишига ва жамиятнинг Кузатув кенгашига белгиланган муддатда тақдим этиш;

- жамият мулкини бегоналаштиришни, уни сотиш шакли ва механизмини, давлат иштирокидаги корхоналар ва уларнинг таркибидаги корхоналар устав капиталига учинчи шахслар томонидан инвестиция киритиш бўйича келишувларини (битим, шартнома, меморандум ва бошқалар) мажбурий тарзда олдиндан кузатув кенгаши билан келиши;

- жамият асосий фаолиятига хос бўлган янги кўчмас мулк обьектларини сотиб олиш ёки қуриш ҳамда хўжалик жамиятлари устав капиталидаги улушни сотиб олиш, шунингдек, асосий фаолиятидан ташкири кўшимча фаолият билан шугулланишни факат кузатув кенгашининг тегишли карори қабул килинганда амалга ошириш;

- устав фондида давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган жамиятлар кўчмас мулклари, автомототранспорт воситалари ҳамда бошқа асосий воситаларини “E-auksion” электрон савдо платформасидаги ижарага берилишини таъминлаш;

- ички хужжатларга, амалдаги конун хужжатларига ва бошқа меъёрий хужжатларга мувофиқ бошқа мажбуриятларни бажариш.

9.10. Директорнинг аник хукуклари ва мажбуриятлари у билан келишилган ҳолда меҳнат шартномасида белгаланади.

9.11. Директор вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидағи лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга факат жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

9.12. Бош директор (Бошқарув раиси) узок муддатда бўлмаган ҳолларда унинг вазифаларини унинг ўринбосари ёки Кузатув кенгаши томонидан белгиланган шахс амалга оширади.

9.13. Бошқарув органинг хукук ва мажбуриятлари Акциядорлар умумий йигилиши томонидан тасдикланган “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамияти ижроия органи тўғрисида”ги низомда белгилаб қўйилган.

9.14. Бошқарув органи ўз хукукларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамият манфаатларини кўзлаб иш тутиши лозим.

9.15. Бошқарув органи қонун хужжатларига ва ушбу уставга мувофик Жамият олдидаги жавобгардир.

9.16. Акциядорлар вакили бўлиб иштирок этадиган ижроия органи аъзолари ижроия орган аъзоларини сайлаш бўйича овоз бериш хукукига эга эмас.

9.17. Бошқарув органига мукофот пуллари Жамиятни ривожлантириш Бизнес режасида кўрсатилган кўрсаткичлар асосида, кузатув кенгаши томонидан кўриб чиқилгандан сўнг тўланади.

X. ЖАМИЯТНИНГ МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

Тафтиш комиссияси.

10.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йигилиши тафтиш комиссиясини бир йил муддатга сайлайди. Жамият тафтиш комиссияси З кишидан иборат.

10.2. Жамият тафтиш комиссиясининг ваколатлари:

- жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиши ва ҳар қандай молиявий хисботлар ва ҳужжатларнинг ишончлилиги текширишга ҳакли;

- бошқарув органи, унинг филиаллари, бўлинма ва хизматларидан, ҳамда мансабдор шахслардан ўз иш фаолияtlари учун керакли ҳужжатларни талаб этиши;

- агарда Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятига ва унинг манфаатларига хавф тутдирадиган далиллар аниқланган ҳолларда акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йигилишини чакирилишини (бир овоздан) талаб килишлари;

- кузатув кенгаши раиси ва унинг аъзолари таклифига биноан кузатув кенгаши мажлисида катнашишлари.

10.3. Жамият тафтиш комиссиясининг талабига биноан Жамиятнинг Бошқарув органларидаги мансабдор шахслар молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тафтиш комиссиясига сўралган кундан бошлаб икки кун ичida тақдим этишлари шарт.

10.4. Жамиятнинг тафтиш комиссияси амалдаги қонунчиликка мувофик акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йигилиши чакирилишини талаб қилишга ҳакли.

10.5. Жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида Жамият Кузатув кенгашининг аъзоси бўлишлари, шунингдек Жамиятнинг бошқарув органларида бошқа лавозимларни эгаллашлари мумкин эмас. Айни бир шахс Жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортик сайланиши мумкин эмас.

10.6. Жамият тафтиш комиссияси фаолиятининг тартиби Акциядорлар умумий йигилиши томонидан тасдиқланган “Ўзбеккўмир” акциядорлик жамияти тафтиш комиссияси тўғрисида”ги низомда белгилаб кўйилган.

Жамият Ички аудит хизмати

10.7. Жамиятда ички аудит хизмати ташкил этилади. Ички аудит хизмати Жамиятнинг Кузатув кенгашига хисобдордир.

10.8. Жамиятнинг ички аудит хизмати Жамият Бosh директори, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан конун хужжатларига, Жамият Уставига ва бошка хужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия хисобида ва молиявий хисботларда маълумотларнинг тўлик ҳамда ишончли тарзда акс этирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган коидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сакланишини, шунингдек Жамиятни бошқариш юзасидан конун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали Жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат қиласи ҳамда баҳолайди.

10.9. Жамиятнинг ички аудит хизмати ўз фаолиятини қонун хужжатларида, ушбу Устав ва Акциядорларнинг умумий йигилиши томонидан тасдикланадиган “Жамият ички аудит хизмати тўғрисида”ги низомда белгиланадиган тартибга мувофиқ амалга оширади.

Аудиторлик ташкилоти (ташки аудитор)

10.10. Аудиторлик ташкилоти Жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун хужжатларида белгиланган тартибда Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хulosаси тақдим этади.

10.11. Аудиторлик ташкилоти Жамиятнинг молиявий хисботи ва молияга доир бошқа ахборот ҳакида иотўғри хulosани ўз ичига олган аудиторлик хulosаси тузилсанлиги оқибатида етказилган зарар учун Жамият олдида жавобгар бўлади.

XI. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ, ШУ ЖУМЛАДАН МИНОРИТАР АКЦИЯДОРЛАРНИНГ ХУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

11.1. Жамият акциядорлари:

- Жамият акциядорларининг реестрига киритилиш;
- депозитарийдаги депо хисобварагидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;
- Жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзida олиш;
- Жамият тутатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофик мол-мулкнинг бир қисмини олиш;
- Акциядорларнинг умумий йигилишларида овоз бериш орқали Жамиятни бошқаришда иштирок этиш;
- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлик ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;
- олган дивидендини эркин тасарруф этиш;
- кимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз хукуқларини химоя қилиш;

- ўзига етказилган заарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб килиш;

- ўз манфаатларини ифодалаш ва химоя килиш максадида уюшмаларга ва бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларига бирлашиш;

-кимматли қоғозларни олишда заар кўриш, шу жумладан бой берилган фойда эҳтимоли билан бөглиқ таваккалчиликларни сугурта килиш хукукига эга.

- Акциядорлар қонун хужжатлари ва ушбу Уставга мувофиқ бошқа хукукларга хам эга бўлиши мумкин.

11.2. Акциядорлар, шу жумладан миноритар акциядорлар овоз беришда уларнинг ўзаро позицияларини шакиллантириш учун акционер келишувлар тузиш хукукига эга.

11.3. Акциядорлар қонун хужжатларида белгиланган тартибда ва кўзда тутилган ҳолларда ўзларига тегишли акцияларнинг хаммаси ёки бир қисми жамият томонидан кайтариб сотиб олинишини талаб килишга ҳакли.

11.4. Жамиятнинг 1 фоиздан кам бўлмаган оддий акциялари эгаларига кузатув кенгаши мажлисини чакириши талаб килиш ва кун тартиби, фойдани тақсимлаш, бошқарув ва назорат органи аъзолигига уларнинг номзодини (умумий йигилиш ўтказилгунга қадар алмаштириш имконияти билан) кўрсатиш юзасидан таклиф киритиш хукукига эга.

11.5. Ҳар бир оддий акция унга эгалик килувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошқа эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги хукукларни беради.

11.6. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар ушбу Қонунга ва жамият уставига мувофиқ акциядорларнинг умумий йигилишида мазкур йигилиш ваколатига кирадиган барча масалалар бўйича овоз бериш хукуки билан иштирок этиши мумкин, шунингдек дивидендлар олиш, жамият тутатилган тақдирда эса, ўзларига тегишли улушга мувофиқ жамият молмукининг бир қисмини олиш хукукига эга.

11.7. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар, агар Қонунда ва мазкур уставда бошқача коида белгиланмаган бўлса, акциядорларнинг умумий йигилишида овоз бериш хукукига эга эмас.

11.8. Жамиятнинг имтиёзли акциялари уларнинг эгалари бўлган акциядорларга бир хил ҳажмда хукуктар беради ва оддий акциялар билан бир хил номинал қийматга эга бўлади.

11.9. Имтиёзли акциялар бўйича тўланмаган ёки тўлиқ тўланмаган дивиденд уч йил жамғарib борилади ва кейинчалик тўланади.

11.10. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йигилишида жамиятни қайта ташкил этиш ва тутатиш тўғрисидаги масалалар ҳал этилаётганда овоз бериш хукуки билан иштирок этади. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йигилишида жамият уставига имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг хукукларини чеклайдиган ўзгариш ва кўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалалар, шу жумладан аввалги навбатдаги имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган дивиденднинг миқдорини белгилаш ёки кўпайтириш ва (ёки) тутатилиш кийматини белгилаш ёки кўпайтириш масалалари, шунингдек имтиёзли акцияларнинг

эгалари бўлган акциядорларга дивиденд ва (ёки) бу акцияларнинг тутатилиш кийматини тўлаш навбати бўйича имтиёзлар бериш ҳоллари ҳал этилаётгандан овоз бериш хукукни олади.

11.11. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йигилиши ваколат доирасига кирадиган масалалар бўйича овоз бериш хукуки билан акциядорларнинг умумий йигилишида иштирок этиш хукукига имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўгрисида карор қабул килинмаган ёки дивидендларни тўлик тўламаслик тўгрисида карор қабул килинган акциядорларнинг йиллик умумий йигилишидан кейинги йигилишдан бошлаб эга бўлади. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг акциядорлар умумий йигилишида иштирок этиш хукуки мазкур акциялар бўйича дивидендлар биринчи марта тўлик микдорда тўланган пайтдан эътиборан бекор қилинади.

11.12. Акциядорнинг акциядорлар умумий йигилишида иштирок этиши, дивидендлар олиши ва Жамият томонидан корпоратив ҳаракатлар бажарилганда конун хужжатларида назарда тутилган бошқа хукукларни амалга ошириши Жамият акциядорларининг реестри асосида амалга оширилади.

11.13. Акциядор томонидан хукукларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг хукуклари ва конун билан кўрикланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

Акцияларни бошқа шахсга беришга доир чеклов белгиланиши акциядорни - мазкур акциялар эгасини қонунчиликда белгиланган тартибда Жамиятни бошқаришда иштирок этиш ва улар бўйича дивидендлар олиш хукувидан маҳрум қилмайди.

11.14. Жамият акциядорлари куйидаги мажбуриятларга эга:

- Жамият фаолияти тўгрисидаги маҳфий маълумотларни ошкор қилмаслик.

- Акциядорлар конун хужжатларида назарда тутилган бошқа мажбуриятларга хам эга бўлиши мумкин.

11.15. Акцияларга бўлган хукуклар акцияларни олувчига унинг депо хисобварагига тегишли кирим ёзуви белгиланган тартибда киритилган пайтдан эътиборан ўтади ва конун хужжатларида белгиланган тартибда депозитарий томонидан бериладиган депо хисобварагидан кўчирма билан тасдиқланади.

Акция билан тасдиқланадиган хукуклар уларни олувчига ушбу кимматли қоғозга бўлган хукуклар ўтган пайтдан эътиборан ўтади.

Депо хисобварагидан кўчирма акциядорнинг акцияларга бўлган хукукларини тасдиқлайдиган, депозитарий томонидан бериладиган хуложатдир.

11.16. Миноритар акциядорлар бошқарув органлари фаолиятига асоссиз хужжатларни талаб килиш ва конфиденциал ахборот, тижорат сирини ишлатиш (фош килиш) йўли билан ҳалакит бермаслиги керак.

11.17. Миноритар акциядорлар кўмитаси моддий таъминоти учун ҳаражатлар Жамият маблағлари хисобидан копланади (миноритар акциядорлар кўмитаси ташкил қилинганда).

XII. ЖАМИЯТНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТИ

12.1. Жамият конун хужжатларида белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

12.2. Жамиятда бухгалтерия ҳисобининг ташкил этилиши, ҳолати ва ишончлилиги, тегиши органларга ҳар йилги ҳисобот ва бошка молиявий ҳисоботлар, шунингдек Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида акциядорларга, кредиторларга тақдим этиладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар ўз вактида тақдим этилиши учун жавобгарлик Жамият ижроия органининг зиммасида бўлади.

12.3. Жамиятнинг молиявий ҳисоботида кўрсатилган ва акциядорларнинг умумий йигилишига тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва заарлар хисоб варагидаги маълумотларнинг ишончлилиги мулкий манфаатлари Жамият ёки унинг акциядорлари билан боғлик бўлмаган аудиторлик ташкилоти томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

12.4. Жамиятнинг йиллик ҳисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши ўтказиладиган санадан конунчиликда бегиланган муддатда Жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

XIII. ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

13.1. Жамиятни кайта ташкил этиш акциядорлар умумий йигилишининг қарорига кўра кўшиб юбориш, кўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартириш шаклида амалга оширилади.

13.2. Конун хужжатларида белгиланган ҳолларда юридик шахсларни кўшиб юбориш, кўшиб олиш ёки ўзгартириш шаклида қайта ташкил этиш фактат ваколатли давлат органларининг розилиги билан амалга оширилиши мумкин.

13.3. Жамиятнинг тугатилиши хуқук ва мажбуриятларни хуқукий ворислик тартибida бошка шахсларга ўтказмаган холда Жамият фаолиятини тугатишга сабаб бўлади.

13.4. Ихтиёрий равишда тугатилган тақдирда, тугатилаётган Жамиятнинг кузатув кенгаши Жамиятни тугатиш ва тугатувчини ёки тугатиш комиссиясини (бундан бўён матнда тугатувчи деб юритилади) тайинлаш тўғрисидаги масалани акциядорларнинг умумий йигилиши ҳал қилиши учун олиб чиқади.

13.5. Жамият Ихтиёрий равишда тугатилаётганда акциядорларининг умумий йигилиши Жамиятни тугатиш ва тугатувчини тайинлаш ҳакида қарор қабул килади.

13.6. Жамият судининг қарорига кўра тугатилаётганда тугатувчини тайинлаш конун хужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

13.7. Тугатувчи тайинланган пайтдан эътиборан Жамият ишларини бошкариш бўйича барча ваколатлар унга ўтади. Жамият тугатилаётганда тугатувчи Жамият номидан судда иштирок этади.

XIV. ЯКУНИЙ КОИДАЛАР

14.1. Устав бўйича келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар акциядорларнинг ўзаро келишуви йўли билан амалдаги қонун хужжатлари ва ушбу уставга асосан ҳал килинади.

14.2. Низо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал килиш имконияти бўлмаган тақдирда, улар тегишли равишда суд орқали ҳал килинади.

14.3. Мазкур Устав Ўзбекистон Республикасининг қонун хужжатларида белгиланган тартибда давлат руйхатига олинган вақтдан бошлаб кучга киради.

14.4. Жамият барча акциядорларга, уларга тегишли улушлардан, даромад даражаси, жинси, ирки, дини, миллати, тили, ижтимоий келиб чикиши, шахсий ва ижтимоий мавкеидан қатъий назар бир хилдаги дахлдорликни кафолат беради.

Бош директор

Кузнецов В.В.